

Vahvat vanhusneuvostot Loppuseminaari

26.3.2015, Helsinki

Jari Latvalahti, projektipäällikkö, EETU ry

Esityksen sisältö

1. Taustat ja EETUn *Aktiivinen ja hyvinvoiva ikäihminen* -hanke
2. *Vahvat vanhusneuvostot* -seminaarikiertue ja sen tuloksia
3. Mitä hankkeesta ja kiertueelta jäi mieleen
4. Maistiaisia tulevasta

Mikä EETU ry?!?

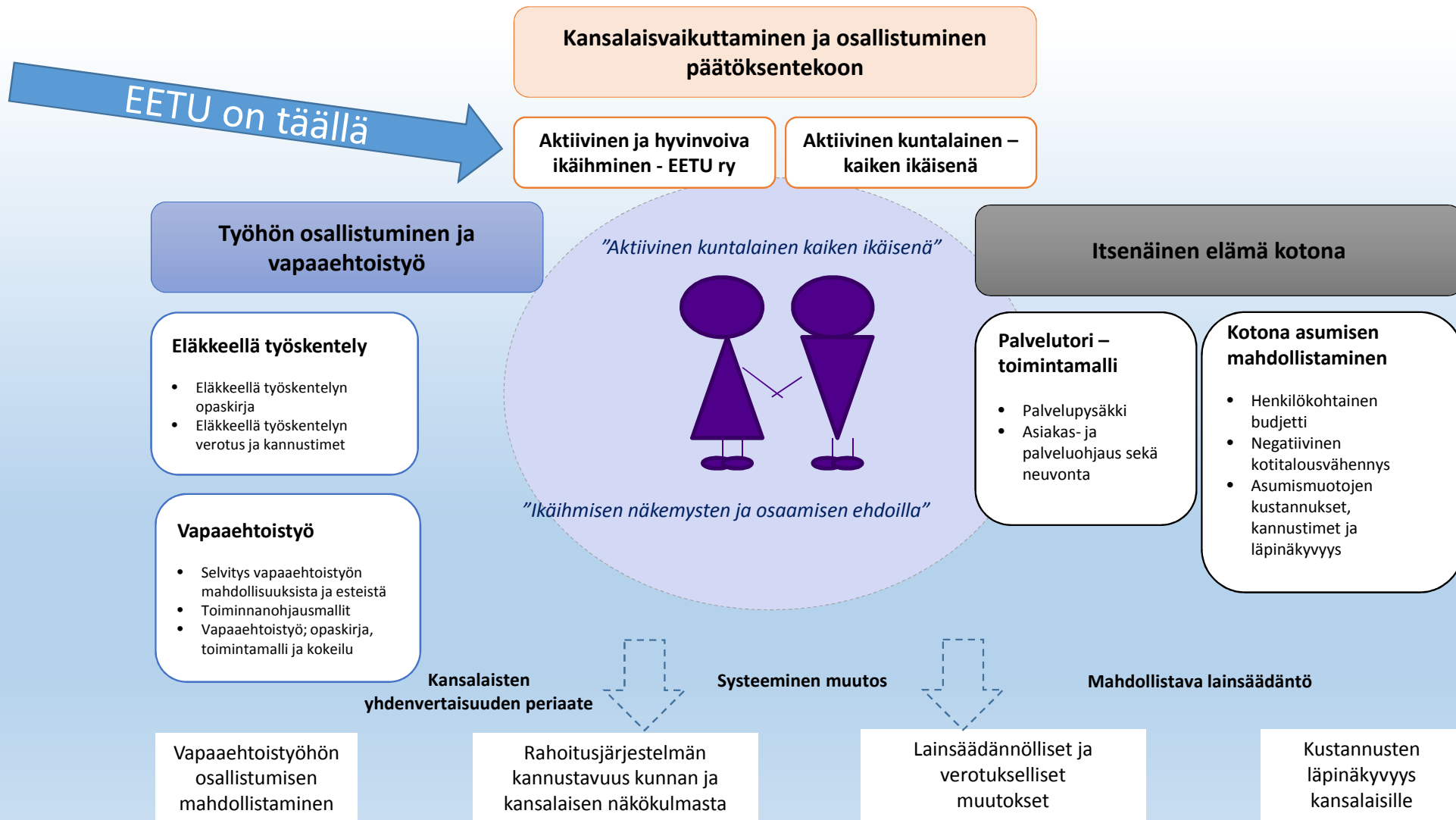

- 6 valtakunnallisen eläkeläisjärjestön yhteistyöelin
Eläkeliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Kansallinen senioriliitto ry, Kristillinen Eläkeliitto ry, Svenska pensionärsförbundet rf
- Toimii eläkeläisten ja ikäihmisten taloudellisten ja sosiaalisten etuuksien ja oikeuksien parantamiseksi
- 1 351 paikallisyhdistystä, yli 300 000 henkilöjäsentä, 500 000 lukijaa
- Puheenjohtaja Ole Norrback, Svenska pensionärsförbundet rf
Varapuheenjohtaja Kalevi Kivistö, Eläkeläiset ry

- EETUlla on laajat ja toimivat sidosryhmäyhteydet
- EETU antaa lausuntoja ja kannanottoja sekä pitää yhteyttä keskeisiin päättäjä- ja vaikuttajatahoihin
Eduskunta, valtioneuvosto, sosiaali- ja terveysministeriö, Eläketurvakeskus, Kela, Työeläkevakuuttajat TELA, Kuntaliitto, työmarkkinajärjestöt, muut ministeriöt...
- EETUlla edustus myös seuraavissa elimissä
STM:n Vanhus- ja eläkeasioiden neuvottelukunta, Kelan neuvottelukunta, Kelan eläkeasiain neuvottelukunta, Kelan eläkeasioiden asiakasraati, TELAn eläkkeensaajien yhteistyöryhmä, Selkokeskus

Aktiivinen ja hyvinvoiva ikäihminen -hanke

EETU-hankkeen tavoitteet

1. Vaikuttaminen päätöksentekoon vanhusneuvostojen kautta
2. Ikäihmisten oman kokemuksen ja osaamisen hyödyntäminen
3. Uusien toimintamuotojen ja -mallien juurruttaminen käytäntöön
4. Ikäihmisten täysivaltaisen kansalaisuuden vahvistaminen
5. Valinnanvapauden lisääminen
6. Oikean kuvan luominen ikääntymisestä
7. Elämänlaadun ja toimintakyvyn tukeminen

Vahvat vanhusneuvostot -seminaarikiertue

Yhteistyössä Sitran sekä Turun ja Tampereen kaupunkien kanssa

16.1.	Turku (S)	14.5.	Oulu
20.2.	Tampere (S)	15.5.	Rovaniemi
5.3.	Jyväskylä	17.9.	Seinäjoki
26.3.	Joensuu	18.9.	Kokkola (S)
27.3.	Kuopio	2.10.	Vantaa (S)
9.4.	Porvoo (S)	23.10.	Kouvola
13.5.	Kajaani		

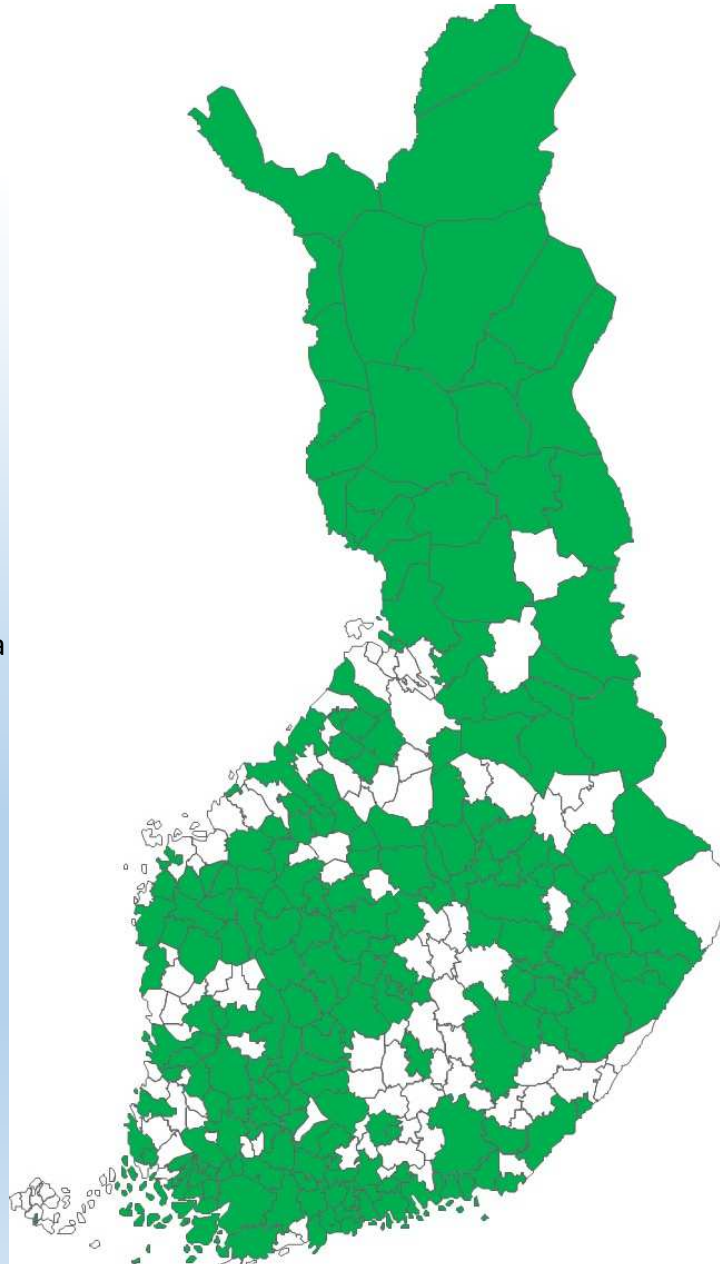
Osallistujia oli lähes 1 300

Seminaarikiertueen tarkoitus oli muun muassa...

- Tuoda vanhusneuvostoille sekä niiden toiminnalle näkyvyyttä ja tunnettuutta
- Löytää hyviä – jo olemassa olevia – vanhusneuvostojen toimintamuotoja ja toimintamalleja
- Levittää ja jakaa tietoa niin paikallisista kuin valtakunnallisistakin vanhusneuvostojen kehittämishankkeista
- Kuulla ja koota osallistujien omia näkemyksiä, kokemuksia ja ideoita vanhusneuvostotyön kehittämiseksi

Kuntapeitto

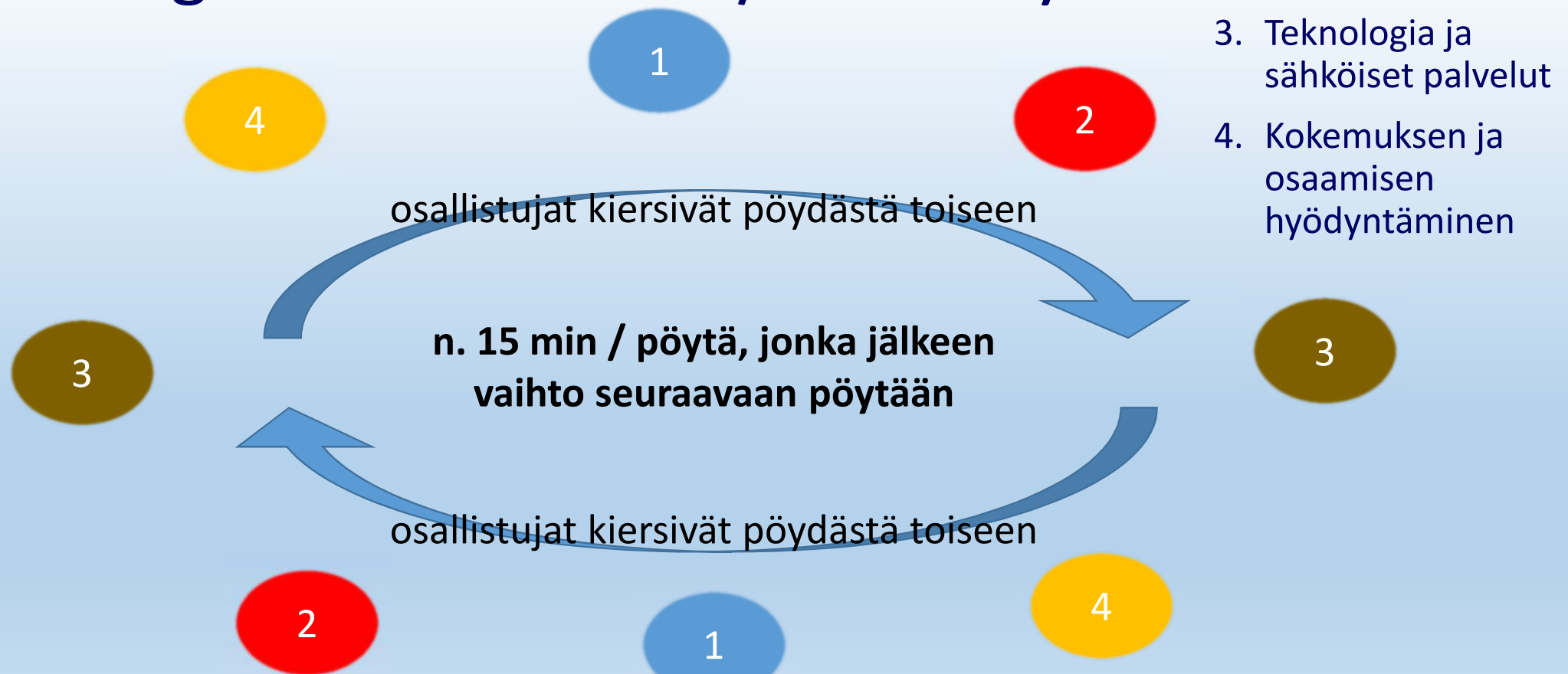
Akaa	Inari	Kemi	Lapua
Alajärvi	Isokyrö	Kemijärvi	Laukaa
Alavus	Jalasjärvi	Keminmaa	Lavia
Askola	Janakkala	Kemiönsaari	Lempäälä
Aura	Joensuu	Kempele	Leppävirta
Enonkoski	Jokioinen	Kerava	Lestijärvi
Enontekiö	Joroinen	Keuruu	Lieksa
Espoo	Juankoski	Kinnula	Lieto
Evijärvi	Juuka	Kitee	Liperi
Forssa	Juupajoki	Kittilä	Loimaa
Haapavesi	Juva	Kiuruvesi	Loppi
Halikko	Jyväskylä	Kivijärvi	Loviisa
Halsua	Jämijärvi	Kokemäki	Luumäki
Hamina	Jämsä	Kokkola	Maalahti
Hartola	Järvenpää	Kolari	Maaninka
Heinävesi	Kaarina	Kontiolahti	Maarianhamina
Helsinki	Kaavi	Koski Tl	Merijärvi
Hollola	Kajaani	Kotka	Mikkeli
Huittinen	Kalajoki	Kouvola	Multia
Humppila	Kangasala	Kristiinankaupunki	Muonio
Hyrnsalmi	Kankaanpää	Kuhmo	Muurame
Hyvinkää	Karkkila	Kuopio	Mäntsälä
Hämeenkoski	Karstula	Kuortane	Mänttä
Hämeenlinna	Kaskinen	Kurikka	Naantali
li	Kauhajoki	Kustavi	Nakkila
Iisalmi	Kauhava	Kuusamo	Nivala
Ikaalinen	Kauniainen	Lahti	Nokia
Ilmajoki	Kaustinen	Laihia	Nousiainen
Imatra	Keitele	Lapinlahti	Nurmijärvi
		Lappajärvi	Närpiö
		Lappeenranta	Orivesi

Oulainen	Rovaniemi	Tuusula
Oulu	Ruovesi	Ulvila
Outokumpu	Rusko	Urjala
Paimio	Rääkkylä	Utsjoki
Paltamo	Saarijärvi	Uusikaupunki
Parainen	Salla	Vaala
Pelkosenniemi	Salo	Vaasa
Pello	Sastamala	Valkeakoski
Petäjävesi	Savonlinna	Vantaa
Pielavesi	Savukoski	Varkaus
Pietarsaari	Seinäjoki	Vehmaa
Pihtipudas	Siilinjärvi	Vesanto
Pirkkala	Simo	Veteli
Polvijärvi	Sipoo	Vihti
Pori	Sodankylä	Viitasaari
Porvoo	Soini	Vilppula
Posio	Somero	Virolahti
Pudasjärvi	Sotkamo	Virrat
Punkalaidun	Sulkava	Ylitornio
Pyhtää	Suomussalmi	Ylivieska
Pyhäntä	Suonenjoki	Ylöjärvi
Pälkäne	Tampere	Ähtäri
Pöytyä	Tarvasjoki	Äänekoski
Raahe	Tervo	
Raasepori	Tervola	
Raisio	Teuva	
Rantasalmi	Tohmajärvi	
Ranua	Toholampi	
Rauma	Toivakka	
Riihimäki	Tornio	
Ristijärvi	Turku	

Ryhmätyöt

”Learning Cafe” = Kahvilatyöskentely

1. Vanhusneuvostojen rooli
2. Liikkuminen kotoa kauemmaksi
3. Teknologia ja sähköiset palvelut
4. Kokemuksen ja osaamisen hyödyntäminen

Ryhmätöiden kysymykset

1 Vanhusneuvostojen rooli kunnassa

- a. Miten vanhusneuvostojen jäsenet tulisi valita?
- b. Mitä, missä ja miten vanhusneuvostojen toiminnasta tulisi kertoa?
- c. Mihin kotikuntasi asioihin haluaisit erityisesti vaikuttaa?

2 Liikkuminen kotoa kauemmaksi

- a. Miten ikäihmisten liikkumista voidaan tukea kodin ja palvelujen tai muiden toimintojen välillä?

3 Teknologia ja sähköiset palvelut

- a. Millaisia laitteita haluaisit käyttää?
- b. Haluaisitko tai tarvitsisitko koulutusta?
- c. Millaisia sähköisiä palveluja haluaisit käyttää?

4 Ikäihmisten kokemus ja osaaminen

- a. Miten ikäihmisten kokemusta ja osaamista voisi hyödyntää kunnan palvelutuotannon järjestämisessä?
- b. Millaisten palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen tarvitaan senioreista muodostettuja asiakas- tai kansalaisraateja?
- c. Millä tavoin ja keinoin vanhusneuvostojen tulisi kuulla kansalaisia?

Vastauksia: 1 Vanhusneuvostojen rooli

- a. Ei poliittisin perustein, eläkeläisjärjestöistä, kunnan edustaja, vammaisneuvosto erikseen, yhteys lautakuntiin
- b. Selkokielistä tiedotusta paikallislehdissä ja -radiossa, kunnan tiedotteissa ja kotisivuilla, järjestöjen kotisivuilla, esitteissä, yleisötilaisuuksissa
- c. Yksinäisyys, lähipalvelut, seniorineuvolat, SOTE, kaavoitus, hinnat, kuntaliitokset, julkinen liikenne, omaishoito, esteettömyys

→ *"Yksilönä, yhdessä!" & "Aktiivisuus, itsepäisyys ja yhteishenki!"* ←

Vastauksia: 2 Liikkuminen

- a. Saattajapalvelut, löysemmät julkisen liikenteen aikataulut, matalalattiabussit ja niiden esteettömyys, naapuri- / ystäväapu, yleisten alueiden kunnossapito, kotitalousvähennyksen korotus, kauppa-apulainen, kimppataxit, SOTE-taxi, palvelusetelin laajentamiseen liikkumiseen, palvelubussi, yleinen hintataso ja hinnoittelu, yleisten alueiden esteettömyys, yksilöllisten liikuntatarpeiden kartoitus, apuvälineet, teiden ja katujen kunto, kuntoutus, kuntosalit

Vastauksia: 3 Teknologia ja sähköiset palvelut

- a. Tabletti, liike- ja puhettunnistus, Skype, Facebook, Twitter, turvaranneke, huonokuuloisten puhelin, aktivoivat pelit, invalaitteet, älypuhelin, navigaattori, lankapuhelin, palovaroittimet, yksinkertaisia puhelimia
→ Teknologia ei saa korvata kanssakäymistä
- b. Vertaiskoulutus, kiertävä kouluttaja, palovaroittimen patterinvaihtaja, maksuton palvelunumero, ostoon yhdistetty koulutus, palvelusetelit koulutukseen
- c. Ajanvaraus, pankki, eResepti, kotihoidon palveluvalikoima, sähköinen terveystietokortti, lääkäri / hoitaja etänä

Vastauksia: 4 Kokemus ja osaaminen

- a. Kokemuspankki, toimivan neuvoston avulla, tietoa eläkeläisjärjestöistä, virkamiehet neuvoston kokouksiin, neuvoston edustaja lautakuntiin, myös muut järjestöt, opistojen kerhoveikiksi, nuoret ja vanhat yhteen, kouluvaarit- ja mummit, kanavointi neuvostojen kautta, neuvoston tehtävistä tietoa virkamiehille

- b. Kaavoitus, vapaaehtoistyö, joukkoliikenne, SOTE-palvelut, asuminen, vapaa-ajan palvelut, hinnat, esteettömyys

- c. Neuvoston vierailut hoitolaitoksiin ja eläkeläisjärjestöihin, avoimet kansalaisraadit

Muutamia asioita, joita kiertueelta jäi mieleen

Kehitettävää

- Vanhusneuvostojen budjetit... 0 € – 40 000 €
- Viestintä ja tiedottaminen kaipaavat kohennusta lähes kaikilla rintamilla
- Asenteissa vielä parannettavaa
- Vapaaehtoistyölle / vapaaehtoistoiminnalle tarvitaan kipeästi kunnan apua... esimerkiksi tilojen muodossa
- Pienistä arkea helpottavista palveluista olisi suurta iloa ja apua
➔ Palveluista ollaan valmiita myös maksamaan

Hyvällä mallilla

- Vanhusneuvostojen positiivinen valtakunnallinen näkyvyys lisääntynyt 😊
- Ihmisillä on aito ja vilpitön halu tehdä hyvää!
- Usko vahvistunut, että vanhusneuvostossa on tehty oikeita asioita
- On havahduttu ja tunnustettu myös muutosta vaativat seikat
- Ideoista toiminnan kehittämiseksi ei ainakaan ole pulaa!
- Kokemuksen ja osaamisen määrä on valtava

3 x 3 havaintoa

3 havaintoa vanhusneuvostoille

1. Vanhusneuvoston sekä sen jäsenten rooli ja vastuu

Sisäistettävä vanhusneuvoston vastuu ja vastuun laajuus

Puoluepolitiikka pois vanhusneuvoston kokouksista

Jäsenen aito halu, kiinnostus ja sitoutuminen tehtävään

2. Vanhusneuvoston toiminnan suunnitelmallisuus

Toimintasuunnitelma, vuosikello, viestintäsuunnitelma, kokouskäytännöt...

Aloitteet ja aktiivisuus viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden suuntaan

3. Viestintä ja tiedottaminen

Suunniteltua, johdonmukaista, oikea-aikaista...

Kaikki sidosryhmät mukaan

3 havaintoa kunnille

1. Vanhusneuvosto aidoksi kumppaniksi

Mahdollisuus vuorovaikutteiseen ja aidosti kunta sekä kuntalaisia hyödyttävään yhteistyöhön
Toimintaedellytyksistä huolehdittava: tilat, budjetit, sihteeri, yhteistyöhalu...

Vanhusneuvoston aseman vakiinnuttaminen pysyväksi osaksi suunnittelu- ja kehittämistoimintaa

2. Jatkuvan yhteistyön jalkauttaminen

Pysyvät yhteistyökäytännöt

Säännölliset tapaamiset eri toimialojen kanssa

Vanhusneuvoston sihteeri keskeisessä asemassa

3. Viestintä ja tiedottaminen

Kunnan viestintä- / markkinointitiimi avainasemassa – muistettava myös yksilön vastuu

26.3.2015 Viestinnän on toimittava kaikkiin suuntiin eli kaikki sidosryhmät mukaan

3 havaintoa eläkeläisjärjestöille

1. Vanhusneuvoston jäsenen rooli ja vastuu

Ehdotettavien jäsenten aito halu ja kiinnostus sekä sitoutuminen tehtävään
Uudelle jäsenelle tukea konkareilta

2. Kumppanina ja toiminnan tukena vanhusneuvostolle

Jäsenistöstä asiantuntija-apua
Kumppaniksi esimerkiksi tapahtumien järjestämiseen

3. Viestintä ja tiedottaminen

Eläkeläisjärjestöt merkittävässä roolissa viestinnän onnistumisessa
Vanhusneuvoston oltava tietoinen ajankohtaisista asioista
Vanhusneuvostolta tulevat viestit välitettävä eteenpäin järjestön jäsenille

EETU-hanke päättyy, mutta mitä sitten tapahtuu?

Työ jatkuu

- EETU jatkaa normaalia vaikuttamistyötään
- Mahdolliset uudet hankkeet
- Seminaarikiertueen ryhmätöiden tulokset vapaasti käytettävissä
→ www.eetury.fi
- Hankkeen loppuraportti tuloksineen vapaasti hyödynnettävissä
→ www.eetury.fi
- **”Vanhusneuvosto-opas”**

”Vanhusneuvosto-opas”

maistiaisia tulevasta

Miksi, kenelle, mitä varten?

Miksi?

- Syntyi EETU-hankkeen aikana hyvin ilmeiseksi käyneen tarpeen pohjalta

Kenelle?

- Suunnattu vanhusneuvostoille, kunnille ja eläkeläisjärjestöille, mutta kiinnostanee myös sidosryhmiä

Mitä varten?

- Tarkoitettu yhdenmukaistamaan ja helpottamaan vanhusneuvostoissa toimivien ja heidän kanssa yhteistyötä tekevien käytännön toimintaa

Sisältö, onko apua, milloin?

Sisältö?

- Kuvataan kaikkien toimijoiden vastuut, velvollisuudet, roolit sekä mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa

Onko apua?

- Annetaan suosituksia ja esitellään toiminnan hyviä käytäntöjä sekä malliasiakirjoja kaikkien varastettavaksi ja ennen kaikkea parastettavaksi

Milloin?

- Kirja julkaistaan näillä hetkillä!

Lyhennetty sisällysluettelo

1. Oppaan lähtökohdat ja tausta
2. Vanhusneuvoston tarkoitus, tehtävät ja toiminta-ajatus
3. Kunnan rooli ja vastuut
4. Vanhusneuvoston valinta ja kokoonpano
5. Vanhusneuvoston ja sen jäsenten roolit ja vastuut
6. Vanhusneuvostotoiminnan hyviä käytäntöjä
7. Viestintä ja tiedottaminen
8. Malliasiakirjat

Lopuksi vielä muutama kuva kannustukseksi

Ole luova

Parhaat ideat
eivät välttämättä
maksaa paljon

26.3.2015

Autotalli
Pysäköinti kielletty

VIESTINTÄ VIESTINTÄ VIESTINTÄ

Joskus maailmaa
kannattaa tarkastella
toisesta näkökulmasta 😊

26.3.2015

Jari Latvalahti

KIITOS!